

# Türk Dünyası Zirvesi'nde İş Birliği Bildirgesi

OMÜ ev sahipliğinde gerçekleştirilen Türk Dünyası Şehircilik Zirvesi'nin sonuç bildirgesi imzalandı. TÜŞA'nın kurulması kararlaştırılırken, iş birliği ve öğrenci ağlarının genişleyerek güçlendirilmesi fikri benimsendi

**S**AMSUN Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) ev sahipliğinde düzenlenen Türk Dünyası Şehircilik Zirvesi sona erdi. Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Aksakallılar Heyeti Başkanı Binali Yıldırım'ın da katıldığı zirvede Türk dünyasında sürdürülebilir kentleşme politikalarının geliştirilmesi ve akademik iş birliklerinin güçlendirilmesi amaçlandı. İki gün süren zirvenin sona ermesiyle sonuç bildirgesi yayınlandı.

## TÜŞA'NIN KURULMASI ÖNERİLDİ

OMÜ Rektörü Prof. Dr. Fatma Aydın, 5 üniversitenin rektörü ve fakülte dekanlarının katıldığı toplantıda bildiri okundu. Toplanan zirve kapsamında kabul edilen bildiri, Türk Dünyası Şehircilik Akademisi (TÜŞA) kurulması önerilerek, bu yapının şehirlerin güçlü ve zayıf yönlerini analiz eden, planlama önerileri geliştiren ve bilgi paylaşımını sağlayan bir merkez olması gerektiği vurgulandı. TÜŞA bünyesinde, Türk dünyası üniversiteleri arasında ortak araştırma, proje geliştirme ve bilgi paylaşımını sistematik hâle getirecek dijital bilgi bankaları ve açık veri platformlarının kurulması önerildi.

## İŞ BİRLİĞİ GENİŞLEYECEK

Türk Devletleri Teşkilatı ve Türk Üniversiteler Birliği bünyesindeki iş birliklerinin şehircilik, sürdürülebilirlik ve sosyal dirençlilik alanlarını kapsayacak şekilde artırılması gerektiği ifade edilen bildiri, Türk dünyasına yönelik ortak araştırma ve değişim programlarının akraba toplulukları da kapsayacak şekilde genişletilmesi gerektiği belirtildi.

Üniversiteler öncülüğünde teknoparklar ve Ar-Ge iş birliklerinin yaygınlaştırılması, akademinin ürettiği yenilikçi yaklaşımların iyi uygulama örnekleri olarak öne çıkarılması önerilirken, Orhun Değişim Programı'nın şehircilik ve kentsel politika alanlarını öncleyen bir çerçevede genişletilmesi ve kurumsal niteliğinin güçlendirilmesi gerektiği kaydedildi.

## ÖĞRENCİ AĞLARI GÜÇLENECEK

Bildiri, Türk dünyası üniversiteleri arasında kardeş üniversite, fakülte ve bölüm ağlarının kurulması; bilgi, deneyim ve destek paylaşımının artırılması gerektiği vurgulandı. Ayrıca öğrenci toplulukları için ortak iletişim platformu oluşturulması ve farklı ülkelerden öğrencilerin birlikte çalışabileceği "Sanal Tasarım Stüdyoları"nın yaygınlaştırılması önerildi.

Kentsel planlama süreçlerinin yalnızca fiziksel dönüşüm odaklı değil; sosyal bütünleşme, yaşam kalitesi ve çevresel sürdürülebilirlik ekseninde akademik perspektifle yeniden ele alınması gerektiği ifade edilen bildiri, kampüslerde kurulacak deneyim mekânlarının şehirlerin erişilebilirlik ve kamusal alan kalitesini artıracak şekilde tasarlanması- nın önemine dikkat çekildi.

## DİJİTAL TEKNOLOJİLER ÖN PLANDA

Üniversitelerin; afet riski yüksek ve enerji verimliliği düşük yapı stokunu belirlemek amacıyla Coğrafi Bilgi Sistemleri, uzaktan algılama ve dijital ikiz teknolojilerini kullanarak mekânsal envanterler oluşturması gerektiği belirtilen bildiri, bu verilerin analiz edilerek öncelikli müdahale alanlarının belirlenmesi ve

akıllı şehir uygulamalarının ölçülebilir göstergelerle izlenmesine akademik destek sağlanması gerektiği vurgulandı. Ayrıca üniversitelerin şehirlerin iklim risk haritalarının hazırlanması ve güncellenmesine aktif katkı sunması gerektiği ifade edildi.

## "TÜRK DÜNYASI SU PLATFORMU"

İklim değişikliği ve su güvenliği alanında ortak izleme ve politika geliştirme amacıyla "Türk Dünyası Su Platformu" nun kurulması önerilen bildiri, karbon ve su ayak izi tabiiğinde ortak metodolojilerin geliştirilmesi gerektiği belirtildi. Türk şehirlerinin performansını değerlendirmek amacıyla "Türk Dünyası Akıllı Şehirler Endeksi" oluşturulması önerilirken, Akıllı Ulaşım Sistemleri alanında ihtisaslaşmış üniversiteler ve akademisyenlerin belirlenerek bilimsel platformlar oluşturulması gerektiği ifade edildi.

## SONUÇ BİLDİRGESİ İMZALANDI

Bildiri, ayrıca üniversitelerin kriz yönetimi ve sosyal dirençlilik alanında veri temelli analizler ve politika önerileri geliştiren akademik merkezler arasında ortak bir ağ kurması önerildi. Türk-İslam şehircilik mirasının görünür kılınmasına yönelik dijital uygulamalar, sanal platformlar ve kültür odaklı akademik çalışmaların desteklenmesi gerektiği de vurgulandı. Türk dünyası yükseköğretim kurumları temsilcileri, "dirençli şehir, güçlü toplum, ortak gelecek" vizyonuyla hazırlanan bu bildiriye imza atandıktan duydukları memnuniyeti ifade etti.



## Rektörler birlikte imzaladı

Zirvenin sonuç bildirgesine, ev sahibi OMÜ Rektörü Prof. Dr. Fatma Aydın'la birlikte Kazakistan Atyrau Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Salamat Nurmuhannulu Idrisov, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vakın Doğu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Tamer Şanlıdağ, Kuzey Makedonya Uluslararası Vizyon Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ahmet Vecdi Can, Özbekistan Yönetim ve Gelecek Teknolojileri Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Muhammedismoil Mahmudov imza attı.